

Arvamuse esitamine juristieksami seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Lea Danilson-Järg!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Justiitsministeeriumit võimaluse eest esitada arvamust juristieksami seaduse eelnõu kohta, millega soovitakse muuta õigusametite ja -elukutsete õigusteaduse magistrakraadile vastav teadmiste ja oskuste kontroll ühiseks juristieksamiks. Oleme eelnõuga tutvunud ning järgnevalt esitamine enda seisukohad.

1. Kaubanduskoda on seisukohal, et soov juristieksami kehtestamisega lahendada ebaühtlase õigusõppe kvaliteedi probleemi ei ole asjakohane ega lahenda tõelist probleemi. Juristieksami nõude kehtestamine tooks olukorra, kus ülikooli lõpudiplom kaotab oma väärtuse ning erialal tööle asumiseks on vaja peale kooli läbida veel täiendav tasuline eksam.
2. Et tagada soovitud ühtlane ning kvaliteetne õigusharidus on vajalik õigusteadust õpetavate ülikoolide õppekavasid ühtlustada, et tagada kõikide vajalike õppeainete õpetamine. Lisaks tuleb tõsta ka õppejõudude taset ning konkurentsi, et suurendada õigusõppe kvaliteeti. Pelgalt uue eksaminõude kehtestamine ei tõsta lõppastmes ülikooli lõpetanute taset ega õigusõppe kvaliteeti, kuna see suunab õppureid keskenduma eelseisvaks juristieksamiks.
3. Lisaks võib õppijate tähelepanu koonduda juristieksamiks treenimisele, kuna plaanitavate muudatuste kohaselt muudaks juristieksami nõue lõpetajate tulevast käekäiku, kuna sellest sõltub nende töökoha võimalus ja valik. See aga võib omakorda kaasa tuua olukorras, kus õppijate fookus on suunatud juristieksamiks valmistumisele ning selle kõrval kannatab teiste erialased õppeainete õppimine. Lisaks võivad muudatused tuua kaasa eriala mainekahju, kui magistridiplom kaotab sisuliselt enda väärtuse ning magistriõppe lõpetanud inimeste puhul eeldatakse, et nad ei ole võimelised õpitud erialal töötama.
4. Lisaks tuleb märkida, et juba praegu on vaja näiteks kohtunikuks ja advokaadiks saamisel läbida eraldi eksam. Juristieksami nõude kehtestamine tooks kaasa olukorra, kus enne nendele ametikohtadele kandideerimist on vaja veel läbida juristieksam. Jääb mõistmatuks, miks on selline lisakohustus vajalik või millist lisaväärtust loob see ametikohale kandideerimisel, tegemist oleks eksamikohustuse dubleerimisega. Advokaatide ja kohtunike võimekust saab

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

hinnata läbi juba toimivate eksamite ning kui eksami läbikukkujate arv on liiga suur, siis aitab sellisel juhul üksnes kvaliteetne ja ühtlane õigusharidus mitte juristieksam. Just läbi õigushariduse omandavad inimesed oma teadmisi ning juristieksami näol on lihtsalt tegemist lisakohustusega, mis teadmisi teadmiste kvaliteeti ise ei tõsta.

Seega on Kaubanduskoda seisukohal, et juristieksami nõude kehtestamine ei lahenda õigushariduse kvaliteediga seotud probleeme ning Kaubanduskoda ei toeta juristieksami seaduse eelnõud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Ireen Tarto ireen.tarto@koda.ee